

»Möte med en ekte kongsbonde«

Páll bóndi í Kirkjubø er í hesum dögum í Noreg og heldur fyrilestrar. »Arbejdsbladet« í Oslo hevur havt samrøðu við hann. Í blaðnum er annars stór teknað mynd av Páll bónda. Her eru brot úr samrøðuni:

For övrig snakker Páll Patursson meget godt norsk. I sin ungdom tok han agronom-eksamen i Norge, ved Stend landbruksskole, og han har også gått på folkehøjskole på Voss. Han kjenner seg hjemme her, han gleder seg til å reise i Norge og holde foredrag.

Vi skulle så gjerne vite alt om dette underlige fabel-landet han kommer fra og han forteller ivrig i vei. Han forteller om Færøyanes bestrebelser på å komme seg fri fra Danmark (de har nå allerede oppnådd en meget fri stilling som »selvstyrende folkesamfunn«) han forteller om den nye båten »Tjaldur« (som betyr tjeld, og som er Færøyanes nationalfugl), om reisen fra Thorshavn til København som tar 2 døgn og som koster 600 kroner tur-retur, og om befolkningsøkningen. I 1800 var der 5000 sjeler på Færøyanen, i dag er befolkningen økt til 36.000.

— Det er freske folk på Færøyanen?

— Ja. Lite sykdom. Vi gjorde det slik at fiskerne fikk ikke komme på en fiskekutter, uten helseattest. Vi har et tuberkulosesanatorium. Nå er bare en tredjedel av sengene der belagt. Hva er de viktigste inntektskildene på Færøyanen?

Fiske. Så jordbruk. Og så har vi mye hjemmeindustri. Håndverket står fortsatt højt. Vi bruker plukket ull og naturfarget garn. Det som dere kalder »islandere«, er gensere som er strikket på Færøyanen. De kom til Norge på islandske båter, det er sammenheng.

— Har dere forbud på Færøyanen?

— Ja. Vi får bare kjøpe fra Danmark. Og bare 12 flasker brennevin i kvartalet, dvs. 48 flasker i året. Men så har jo hver mann en kone...

— Noen språkproblemer?

— Nei. Den sidste rettskrivningsreform vi hadde var i 1880. Vi holder ikke på å rote, slik som dere gjør i Norge...

Han smiler henrykt.

— Kommunikasjonene?

— Havnene er gode. Veiene kunne vært bedre. Vi kunne hatt litt bedre veier.

— Aviser?

— Fire stykker, bare i Thorshavn. Alt for mange.

— Har dere mye import?

— Ja. Alt for mye.

— Har dere mange sosialister på Færøyanen?

— Ja. Alt for...

Han ler henrykt. Han er storbonde, fra et gammelt ættesamfunn. Alt for mye nymotens liker han ikke.

— Driver dere fortsatt og dreper grindehval i fjæra med spyd? Har dere ingen dyrebeskyttelsesforening som protesterer?

Han ser på oss. Dette skjønner han ikke.

— Ingen annen avlivningsmetode ville være bedre, og mer barnhjertig.

— Hva driver ungdommen med?

— Å, etter hvert er det kommet litt amerikansk jazz inn blant ungdommen hos oss, også. Men fortsatt leiker den seg som den alltid har gjort. Klimaet gjør at det fins ikke ski- og skøytesport hos oss, vi har så lite snø.

— Driver ungutene med den islandske formen for brytning, »glima«?

— Ja, noe liknende. Hos oss heter det »bróka-tóka« og »ryggspenna«.

— Noe umoral hos ungdommen?

Han reiser seg, og blunker:

— Omtrent som i Norge, tenker jeg. Kanske litt mindre. Det forekommer ikke voldsforbrytelser hos oss.

Og da gir vi oss, og ønsker ham en vellykket foredrags-turné i Norge.

Tíðindi úr Íslandi

Í einum brævi, sum vit nýliga finga úr Íslandi verður m. a. umtalað tann vamlukkan, sum hoyrdist um í radio fyrr í vetur, tá ið amerikanskur flúgvar datt niður á veg til Íslands og varð funnin á Myrdalsjöklinum. Veðrið eingin avforðaði allari hjarging so leiðis at eingin av teim 9, sum við vóru fannst í lívi.

Ein onnur hending ljóðar soleiðis: Nýársaftan hendi ein syrgjullig vamlukka millum Keflavík og Reykjavík.

Ein 24 ára gomul genta og 12 ára gamal systirsonur hennara sóu, at nakrir seyðir vóru farnir út á eitt sker, mannfólkið var burtur frá húsum og óttast kundi, at flóðin fór at beina fyri seyðunum. Hesi bæði fóru so út á skerðið og róku seyðin inn á land; men tá ið tey bæði skuldu koma inn aftur, kom eitt stórt ólengi og tók bæði tvey, sum har lótu lív.

Íslendingar hava longu selt allan tann fisk, sum teir kunnu frysta í 1954. Tað mesta av fiskinum verður fryst.

Stavsetingarnevndin

Nú Chr. Matras, professari var í Føroyum, helt stavsetingarnevndin fund. Enn hevur almenningurin einki fingið at vita hesum fundi. Óváttaði tíðindi siga, at nevndin ikki kom til nakað sameint úrslit, men var m. a. samd um, at tað skal standa einum og hvørjum frítt, annaðhvørt hann vil nýta o ella ei framman fyri ng og nk. Sum kunnugt hevur hetta verið ein aðalspurningur í málstríðnum hesa seinnu tíðina.

Læraratrot

Í lötuni eru 2.325 vikariatir ósett í Danmark. Til teirra er bert 374 lærarar í allari Danmörkuni. Torført er at fáa lærarar, ja, so torført er at fáa lærarar, ja, so torført, at eitt embætti varð lýst leyst 70 ferðir, áðrenn tað var sett. Ov lítið av lærarum verða 5 tey fyrstu árin. Ikki fyrr enn ár 1960 verður læraramanningin nóg mikil. Í

VERK FALL

Føroya fiskimannafelag og Suðuroyar fiskimannafelag lýsa her við verkfall á øllum fiskiskipum landsins frá og við 2. mars 1954, og nokta við limum okkara at mynstra og sigla við hesum skipum. Allir lønarsáttmálar við Føroya útgerðarmannafelag og Felag føroyskra trolaraeigara eru úr gildi. Útróður er fyribils uttan fyri hetta verkfall. Henda avgerð er tikin aftaná at útgerðarmannafelögin hava sýtt fyri øllum samráðingum við okkum.

Tórshavn, 1. mars 1954

Føroya fiskimannaf., Suðuroyar fiskimannaf.

Erlendur Ptursson.

Jóhan Danbjörg.

FÆRÖSK MARGARINE

VITA No 1

VITAMINISERET

FÆRÖSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

P.F. FØROYA BANKI

(Stovnaður 1906)

Høvuðsskrivstova:

TORSHAVN

Tlf. 1350

Suðuroyar deild:

TRONGISVÁGI

Tlf. 32

Renta av innskoti við uppsøgn uppá 3 mánaðar 4 % p. a.
Renta av bankabók 3 1/2 % p. a.

Bankin er opin 10—12 og 14—16 — Leygardag 10—14
Suðuroyar deild opin kl. 10—12 og 13—15.
Leygardag - - 10—12 og 13—14.

fjör tóku umleið 800 lærarinnu- og lærarapróg.

Í Føroyum eru framvegis ov fáir lærarar, men aftur til heystar skuldi farið at verið nóg mikið av lærarum. Á læraraskúlanum er 10, ið skulu taka prógv í ár. Í øðrum flokki eru í lötuni 15 næmingar.

Til tíðindabrævið úr Hovi

Hetta uppkoytið skuldi verið saman við tíðindabrævinum úr Hovi, men vegna plásstrot slapp tað ikki við.

Vit eru altíð glaðir yvir at fáa tíðindabrøv og takka fyri tey.

Tað er av sonnum ein döpur mynd, sum okkara tíðindamaður í Hovi her hevur málað fyri eygum okkara.

Vit hava spurt okkara verkfrøðing Helmsdal um vegin millum Hov og Øravík. Hann svarar okkum, at nú er harra Mikkjal Jespersen, í Hovi, valdur til formann fyri vegarbeiðinum, sum tessvegna verður at koma aftur í gongd við tað allra fyrsta.

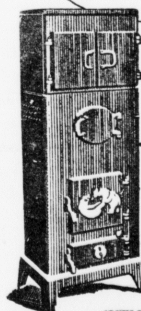
Um kannan av undirgrundini hava vit talað við hr. Jóannes Rasmussen, ið hevur tað arbeiðið at rökja, og sigur hann, at komandi summar verður kannað í Hovi, Porkeri og har um leið.

So er tað ravmagnsmálið, og har hava vit fingið upplýst, at nú er felag stovnað í Suðuroy og eru allar kommunur í hesum felag. Arbeitt verður so víðari við málinum, og vón er um at Porkeri—Hovsýðnini verða úthygd

um stutta tíð — kanska komandi summar.

Vit eru kunnugir við at Hovbingar ikki kunna hava dekkshátar liggjandi har í Hovi um veturin; men havnaviðurskiptini eru lagalig á tann hátt — bara havnin verður útdýpað og brimgardurin hækkaður; men núsitandi landsstýrið við sínum lögtingsmeirluta hevur samtykt at allar havnagerðir skulu steðga.

Mere varme mindre brændsel

Det lyder optimistisk — men er let-opnåeligt for enhver. De nye ovntyper fra HESS giver økonomisk varme, samtidig med at ovnene skaber et eget præg over hjemmet. Kommer De forbi vor forretning, så se ind og lad os demonstrere ovenes egenkab for Dem.

Valdemar Lützen
Telf 1020

HESS
VEILE